

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:
 ЗА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
 НА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 „

НЕДЕЉА. 26 МАРТА 1895.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТЕНОМ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Успомена на Таковски Устанак и предају градова прославиће се и ове године на Цвети најсвечаније.

Тога дана биће у Саборној цркви архијерејска служба и у горњем граду благодарење.

Представништво општине београдске чини своју пријатну дужност, кад напомиње грађанству београдском, да ће присуствовањем на благодарењу, кићењем домова заставама и осветљењем истих испунити своју свету и синовљу дужност према овим великим делима својих славних предака.

Од представништва општине београдске 24. Марта 1895. год. у Београду.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

На основу указа Његовог Величанства Краља Србије Александра I. од 5. Марта 1895 године и на основу чл. 25. изборног закона скупштинског, суд општине београдске позива грађане београдске, да

НА ДАН 7. АПРИЛА ОВЕ ГОД.

дођу у општинску кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора :

ДВА ПОСЛАНИКА ЗА ВАРОШ БЕОГРАД

За трогодишњу скупштинску перијоду 1894., 1895. и 1896. год.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки српски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход; а грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредном порезу плаћа преко 15 дин. на годину (чл. 46 устава чл. 17 изборног закона скупштинског и чл. 105 закона о непосредном порезу).

По чл. 18 изборног закона скупштинског, не могу бирати посланике :

1. Скитајући се цигани;
2. Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем; а по закону о непосредном порезу плаћају испод 15 динара порезе годишње;
3. Који су осуђени због злочинства, за време док се не поврате у права;
4. Који су осуђени због престапа, који доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

5. Који се налазе у затвору или притвору судском због злочинства или престапа споменутог у тачки 3 и 4;

6. Они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом поклоном или обећањем поклона за себе или за другога радили, да за посланике или поверенике изабран буде, или о којима се докаже да су свој глас продали, за време докле је пресуда одредила;

7. Они над којима је стеците отворено, до свршетка;

8. Они, који су под старатељством;

9. Они, којима устав (последња тачка 48-ог члана) забрањује бирати.

Сваки бирач може бити изабран за народног посланика, ако има још и ових погодаба (чл. 22 зак. изборног).

1., Да је навршио 30 година;

2., Да плаћа годишње преко 30 дин. у име непосредне порезе, и

3. Да не спада у изузете чл. 48. устава земаљског.

Гласање ће одпочети у 8 часова пре подне и трајати непрекидно до заласка сунца (чл. 27. и 33 изб. зак.); И тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по члану 33. поменутог закона решити и огласити, да је изборна скупштина свршена.

Сваки бирач може само лично дати свој глас (чл. 20. изб. зак).

Од суда општине београдске 18. Марта 1895. г. Абр. 1797.

СЕКРЕТАР,
Урош Кузмановић

ПРЕДСЕДНИК
ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ,
Михаило М. Богичевић

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
ВАНРЕДНИ САСТАНАК
15. Марта 1895 г.

Председавао председник г. Михаило М. Богичевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. Никола Бошковић, Др. Ник. Х. Николић, Стеван П. Поповић, М. Милашиновић, Н. Х. Тома, Софроније Јовановић, Стеван Д. Поповић, Љуб. Марковић, Живко Кузмановић Јарослав Безуха, Ср. Ј. Стојковић, Благоје Милошевић, Дим. Гавриловић, Коста Петровић, Младен Николић, Н. Д. Стевановић, Јосиф Јовановић, Борђе Димитријевић, П. Ђелић, Љ. Ковачевић, Љуб. Каљевић, Горчаков Миловановић, Сава Петровић, Зах. К. З. Поповић, Дим. Милојевић, Мил. Ж. Маринковић, Михаило Јовичић, Ђ. Николајевић Хаџи, Михаило Михаиловић, Јован Ристић, Спасо Х. Ристић Шокорац.

I.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд Абр. 1673, 1139, 1633, 1632, 1590, 1589, 1588, 1674, 1519, 1518, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио:

да су му непознати: Сава Панић пиљар, Никола Стевановић надничар и жена његова Милица, Никодије Зарић калфа кројачки, Исак Д. Алкалај трг. Јаков Војновић радник штампарски, Карло Розмански рибар и његова жена Марија, Ана Таназијевић удова, Сава Мирковић покућар, Рада Мишковић наднич. Коста Грбић надн. Дим. Божиновић таљигаш, Катарина жена Јакова Мауца баштована, Аксен Татић, надчар; да су доброг владања и доброг имовног стања: Никола Стојановић чиновник, Остоја Николић пензионар, Драгољуб З. Јовичић чиновник, Јања Димитријевић кафеџија; да је Живко Кузмановић кафеџија доброг владања и средњег имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног

стања: Коста Цветковић чиновник, Стојан Бабић радник, Олга жена Хермана Кауша свд. и Тодор Грујић надничар.

II.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу. По прочитању тих молби СБр. 3957. 4250, одбор је изјавио мишљење:

да се Љубици Ј. Делијанићевој и Савки удовој пок. Чед. А. Поповића бив начелника министарства може дати тражено уверење само односно њиховог породичног односа.

III.

На предлог команде ноћних стражара Абр. 1561, одбор је решио:

одобрава се Живку Турчићу ноћњем стражару, двадесет дана осуства, које ће

му се рачунати од дана, кад га стане употребљавати. с тим, да за време осуства нема плате.

IV.

Председник изјављује, да је одборско повереништво, изабрано у одборској седници од 29. Дец. 1894 г. АБр. 9013 и од 5. Јан. 1895. АБр. 238, ради проучавања пројекта буџета општинског за 1895 год. довршило свој рад о подноси га одбору на решење.

По саслушању овога одбор је *олучио*:

да се пројект буџета за 1895 год. израђен од одборског повереништва заједно са његовим извештајем штампа у довољан број примерака и да се разда одборницима на проучавање. Трошак да падне на терет партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове.

Кад се пројект буџета раздаду одборницима да се седнице одборске сазивају сваког дана, док се буџет од одбора не одобри.

РЕДОВНИ САСТАНАК

16. Марта 1895. год.

Председавао председник г. Мијаило М. Вогајевић присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, од одборника били: г. г. П. Телић, М. Млапаиновић, Дим. Гавриловић, Стеван П. Поповић, Јосиф С. Јовановић, Јанаћ Константиновић, Никола Бошковић, Младен Николић, Софроније Јовановић, Ј. Ристић, Горчаков Миловановић, Благоје Милошевић, Живко Кузмаровић, Љуб. Марковић, Михаило Михаиловић, Љ. Ковачевић, Ник. Д. Стевановић, Др. П. Николић, Јарослав Безуха, Дим. Милојевић.

I.

Прочитани су записници одборских одлука седници држана 9. и 15. Марта о. год. и примљених су без измена.

II.

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај, одговарајући на интерпелацију одборника г. Спасе Х. Ристића Шокорца, учињену у седници одборској од 9. Мар. 1895 год. АБр. 1778 изјавио је, да у додатку уговора, закљученог између општине и трамвајског друштва 1893 год. под АБр. 6774 стоји, да повластичар може на-

плаћивати по пет пара од путника на прузи од савског пристаништа до хотел „Српске Круне,“ и обратно и по пет пара од хотел Срп. Круне до Св. Савског дома и обратно, а за возњу на прузи кроз Душанову улицу ка друму за ново гробље по десет пара с тим, да та пруга почиње од Св. Сивског дома.

По саслушању овога одбор је на предлог г. Николе Д. Стевановића, *решио*:

да се одржи у снази додатак уговору од 1893. год. АБр. 6774. и да према томе друштво има наплаћивати за возњу од Савског пристаништа до „Српске Круне,“ и обратно по пет пара и од Српске Круне до Св. Савског дома и обратно по пет пара а да пруга кроз Душанову улицу почиње од Св. Савског дома па да траје до друма за ново гробље и да се за возњу по истој наплаћује десет пара.

Питање о изменама станице код парног купатила да се повери надзорној комисији на проучавање и извештај.

III.

Председник комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да концесионар за осветљење актом својим ТОБр. 45 тражи да се ослободи казне, изречене за делимично прекидање осветљења, пошто је то било услед олујине елементарног случаја; да је метеоролошка станица у својим извештајима означила, да је тадањи ветар донета био олујина и да је комисија мњења, да се концесионар ослободи казне изречене под бр. 7 и 8.

По саслушању овога одбор је *решио*:

да се концесионар за електрично осветљење ослободи казне изречене под бр. 7 и 8 због тога, што је осветљење прекидано услед олујине — елементарне непогоде.

IV.

Председник комисије за осветљење и трамвај износи одбору на решење акт концесионара за осветљење, у коме он оспорава право општине да од месечне цене за улично осветљење одбија на име казне за неуредно осветљавање велећи, да има суд да реши, да ли је осветљавање неуредно и да ли треба да се за исто казни.

По прочитању тога акта АБр. 1508 одбор је *решио*:

да општина београдска и даље одбија од месечне цене уличног осветљења на име казне за неуредно осветљавање као што је и до сада рађено.

V.

Председник општине подноси одбору на решење питање о измени подвозне цене на трамвајским пругама пошто је одбор донео одлуку своју по интерпелацији одборника г. Спасе Х. Ристића Шокорца АБр. 1778.

По прочитању тих акта одбор је *решио*:

да цене возње на свима пругама трамвајским остану исте, као што је до сада било сем пруге од теразија до Топчидера која се дели на три дела и то: од теразија до сењака; од сењака до цареве Ђуприје а од цареве Ђуприје до Топчидера. За возњу на сваком овом делу да се наплаћује по десет пара динарских, за два дела по двадесет пара а за сва три дела по тридесет пара.

VI.

Поводом интерпелације одборника г. Ж. Кузмановића АБр. 1780, правозаступник општине и члан суда госп. Михаило П. Живадиновић подноси писмен реферат, да Илија Половина дугује општини по разним основима свега 3009 динара и да је ово општинско примање потпуно осигурано покретношћу дужника која се покретност налази на чувању код надзорника општинских добара.

Одбор је *примио к знању*:

овај извештај општинског правозаступника, задовољивши се истим.

VII.

Одборник г. Никола Бошковић саопштава да пре неки дан ниједна електрична сијалица преко целе ноћи није светлила у улицама: балканској, пиварској, топцијској и министарској.

Председник је *изјавио*:

да ће ову неуредност доставити надзорној комисији на поступак.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУБИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видованском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“.

Карамзин.

(НАСТАВАК)

По сирти очевој Стојан постане сердар и особито се одликовао у бојевима, али у једној жестокој битци буде заробљен. Турци га, рад великог јунаштва које ту показа, пошљу Султану на дар, он га лепо прими и ожени. „У сужањству пробавио је 14

месеци, док му једном дође згода те утече из Стамбола оставив Ајкуну и 2 вејака синчића. Ови Стојанови синови звали су се Кулен-ага и Бешир-ага, од којих потеклоше данашњи Куленовићи и Беширевићи, који признају се Стојанова колена, и у којих се увек броји јунака до дана данашњег; па не само што се не одричу свога старинског племена, него се њиме управ диче, и називају се сродници Јанковића с којима се не ретко дописују и дарове им шаљу. Стојан повративши се у домовину поставе „најжешћи противник Турака“ Год. 1669. особито се одликовао у четовању побивши у више прилика Турке, и нарочито под Удбином, где у боју погуби агу Велајића са 90 Турака заробивши богат плен. За ово јуначко држање буде 19 марта 1670 г. наименован од сената за витеза св. Марка и обдарен златном колајном а 24. јуна 1680. постане главним поглаваром Котора са 25 дуката месечне плате⁽¹⁾. У овом достојанству учинио је Млечићима велике услуге.

Сувременик Јанка Митровића Петар Смиланић родом из Лике, може се у ратовању

с Турцима изједначити с Јанком. Он се још 1647. преселио са 4 сина: Матом, Филипом, Јованом, и Илијом у Далмацију. Као харам баша мочански разби у Буквици једном 600 Турака, а тако исто и у Плављу са 180 људи потуче Турке погубив и самога Селим агу. Но најзнатнија му је победа, када је са 700 својих потукао 2000 Турака, који се беху спустили из Лике да пале „равне Которе“. Том приликом зароби 2 барјака, 250 коња и 50 Турака. Одатле је гонио Турке до Ливва и Гламоча а на Грахову их срашно потуче. У овим походима нарочито му се одликовао син Илија за што буде награђен са 650 дук. год. плате 1652 г. а 1653. сенат му поклони кућу у Задру⁽²⁾. За овим одликовао се брат му Јован, а нарочито син му Смољан који 1664 постане сердаром а код Ст. Градишке (Брибира) страшно потуче Турке, где их зароби на 30 са Асан-агом Црвчићем. Од-

⁽¹⁾ За смрт Илије Смиланића Качић вели; Погибенам нам на гласу делија По имену Смиланић Илија На Вучјака испод Велибита. Погуби га Марков Ђ Радојица, Кога три крат вади из галије, А четврто с нанених вјешалах. Јер погибе свога пошима. —

⁽²⁾ На истом месту, стр. 208.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

18 Марта 1895 год.

Председавао председник г. Михаило М. Божићевић, од одборника били; г. г. Н. Д. Стевановић, Стев. Д. Поповић, Младен Николић, Софроније Јовановић, Зах. К. З. Поповић, Горчаков Миловановић, Љуб. Марковић, Спасо Х. Ристић Шокорац, Дим. Гавриловић, Живко Кузмановић, Никола Бошковић, Ђорђе Димитријевић, Ј. наћ Костадиновић. М. Јовичић, Јарослав Безуха, Михаило Михаиловић, Љ. Кочачевић, Јов. Ристић, Дим. Милојевић, Мил. Ж. Маринковић

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. марта 1895 год. и у одлуци КњБр. 196, учињена је *допуна*:

да комисија извиди, да ли се друштво београдских трамваја може казнити за ово самовољно наплаћивање.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 1810, 1813, 1677, 1812, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, Одбор је *изјавио*:

да је Јосф Б. Хајим доброг владања и доброг имовног стања; да је Михаило Благоић, општински контролор доброг владања и сиротног имовног стања; да су му непознати: Љуба Станковић кравар и његови синови Жика и Рада, Софија жена Лазе Крунића, Петко Недељковић бив. кафеџија, Видак Дабовић дрвар, Стевад Филиповић и Милан Марјановић бив. келнери, Немања Живојиновић, Милан Грујић, Милан Коџић, и Стеван Јовановић скитнице, овд. Димитрије Лазаревић момак кафеџиски, и Чадвард Бахрам бив. чиновник.

III.

На предлог команде ноћних стражара АБр. 1758. Одбор је *решио*:

одобрава се Тодору Даниловићу ноћном стражару двадесет дана осуства, које ће му се рачунати од дана кад га стане употребљавати с тим, да за време осуства не добија плату.

IV.

По прочитању извештаја комисијских ГБр. 302, 349, 351 и 347, којима се одређују осе у појединим улицама, Одбор је *решио*:

ликовао се и у рату од 1669 г. Син му Лазар 1679 оснује већу чету којом је заповедао. Петровог сина Филипа замени у сердарству 1681 год. Стојан Јанковић⁽¹⁾

А сад да наведемо који одломак из вар. песме о Јанковићу и Смиљанићу, те да видимо живучу успомену народну на своје омиљане јунаке. Песма где што не одговара потпунице историској истини али у накнаду за то на местима врло живо и карактеристично истиче омиљене народне јунаке; описи су живи и појетички.

О Јанку Митровићу и његову јунаштву лепо је описан у Вука двобој његов са Мујиним Алилом. И један и други призивљу пријатеље и јунаке; уз нашега Јанка стоје:

В. С. Караџић у Ш. књ. стр. 142. у примедби уз песму „Ј. Стојан и См. Илија“ вели: И. Смиљанић је живео у Далмацији у II. полов. 17. в. него може бити да је много млађи био од Ст. Јанковића. О смрти његовој прича се у Хрват. и Далмацији, да је водећи из Удбине некакову робљу стао у планини Вучјаку већ готово на међи далматинској да се одмори, па га онде стигне потера и убије.

⁽¹⁾ Петровић В. др. „Vienac“ за 1862. стр. 210—211

одобравају се одређене осе у улицама: железничкој према извештају комисије; у улици Видинској према извештају комисијском с тим да се пошаље и господину министру грађевина на одобрење, пошто се истом мења утврђани регулациони план; у улици Крагујевачки друм према извештају већине комисијске; у улици Крагујевачкој према извештају комисијском; у улици Кнез Милошевој према извештају комисијском с тим да се пошаље и господину министру грађевина на одобрење, пошто се истом мења утврђени регулациони план.

V.

По прочитању молбе Петра Манојловића овд. АБр. 1550 којом тражи, да се ослободи плаћања касапске аренде на месо у саламури увезено у Београд са стране, и по прочитању извештаја општинске трошарине АБр. 1658 одбор је после поименичног гласања са 15 гласова против 3 (2 нису гласали) *решио*:

да Петар Манојловић плати касапску аренду предвиђену чланом XXX правила о слободном клању на месо у саламури увезено са стране у количини од 5550 килограма с тим, да се од ове количине одбије четрдесет од сто на име салемуре, соли, крви, и т. д. ако то већ није одбијено при наплати трошаринска таксе.

VI.

По прочитању молбе Јанка М. Јанковића, овд. винарског трговца АБр. 1459, којом тражи, да му се допусти, да у свом подруму а под надзором општинске трошарине држи вино на стоваришту и по прочитању мишљења управе општинске трошарине АБр. 1765, Одбор је *решио*:

да се молиоцу Јанаћу М. Јанковићу и осталим винарским трговцима допусти да у својим подрумима држе вино на стоваришту само под погодбама изложеним у овом извештају општинске трошарине. Колико ће вина који моћи држати у своме подруму да у споразуму са управником општинске трошарине одреде одборници г. г. Никола Х. Тома, Милан Маринковић и Михајловић.

„С десне стране њему у полици
До рамена сердар Смиљанићу
А до њега Севањин Ивље;
А с лијеве стране у полипу
До рамена Мандушићу Вуче
А до Вука Шарићу Цвијане,
А за њима Стојан пристајаше
На његову вранцу помавноме
За њим иду млади Которани“

Вук, Ш. стр. 107.

„Цјан катана под јеликом спава
Сав у срњи и у чистом злату:
На глава му калпак и челенка,
Један калпак девет челенака,
Покрај њих је крило оковано
Ваља крило хиљаду дуката
На плећима зелена дољма,
На долама тридесет путца
Свако пуце по од литру злата,
Под грвоцем од три литра злата,

(НАСТАВИТЕ СЕ.)

VII.

Одборник г. Михајло Михајловић предлаже, да се менице, по којима трговци београдски дугују општини на име трошарине, не продужавају кад дужници продаду робу, за коју су меницу у место новца на име трошарине дали, Одбор је *одлучио*:

да суд општински по овоме предлогу поступа.

VIII.

По прочитању молбе учитељског збора за срез бољевачки АБр. 1650 којом моли, да општина београдска одобри потребну суму за дочек ђака из тога среза, који ће путујући по Србији, задржати се неколико дана у Београду и Топчидеру, Одбор је *решио*:

овлашћује се суд општински, да на дочек ових ђака можа утрошити до четири стотине динара из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове.

ПОЗИВ

Према наређењу команданта VII пуковског округа од 23. Јануара текуће године Бр. 511 ниже именовани војни обвезници који су неспособни за војску и подлеже давању војнице и коморе а не зна им се занимање, позивају се, да најдаље у року од 10 дана, рачунајући од дана изишавшег огласа у новинама, предстану војном одељењу ово-општинског суда, и са собом поднесу своја војничка документа и пореске књижице.

(Свршетак.)

Сима Алексић, Светозар Мацаревић, Љубомир Стефановић, Спасоје Јовановић, Светозар Поповић, Сима Стојановић, Владимир Јоџић, Радован Хорватовић, Никола Илић, Риста Кретић, Сава Адамовић, Стојан Ђорђевић, Хајим Калдерон, Љубомир Црвенчић, Леон М. Соломоновић, Аврам Моше Мацлијаха, Аврам С. Леви, Димитрије А. Ђаковић, Илија Петровић, Михајло Јовановић, Стеван Стојковић, Светозар Ђорђевић.

Из канцеларије војног одељења општине београдске 9. марта 1895 год. О. В. Бр. 147.

ОБЈАВА

Суд је општински предузео улепшавањем улица украсним дрвећем.

Умољавају се грађани, да би од своје стране учинили да се та дрвета не кваре нарочито да забране својој деци да их не љуште и љуљају, те да тиме помогну општини да варош украси а и да избегну непријатност кажњавања.

Од суда општине београдске 24. Марта 1895 године.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

III. Псетарина.

- а) Марка за пашче за годину дана . . . 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.
II. Пражњење помијара и нужника.
а) Од кубног метра 7 — д.
б) Од акова 0.35 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА

Власник ОПШТИНА БЕОГРАДСКА

Штампарџа Светозара Николића Горња Јованова улица бр 53.

Уредник, УРОШ КУЗМАНОВИЋ